

TS1.9 - Činnosti v oblasti přepravy

Verze CS: 1 ledna 2024

Obsah

1. ÚVOD	3
1.1. VYMEZENÍ PLATNOSTI TOHOTO DOKUMENTU	3
1.2. INSTRUKCE PRO UŽIVATELE/ČTENÁŘE	3
2. OBJEDNÁVKA PŘEPRAVY KRMIV	5
3. ZPROSTŘEDKOVÁNÍ LOŽNÝCH PROSTOR	6
3.1. PŘIJETÍ OBJEDNÁVKY PŘEPRAVY KRMIV	6
3.2. POŽADAVKY KLADENÉ NA LOŽNÉ PROSTORY	6
3.2.1. VÝBĚR LOŽNÉHO PROSTORU	6
3.2.2. VYSTAVENÍ OBJEDNÁVKY INSPEKCE LOŽNÉHO PROSTORU	7
3.2.3. PROVEDENÍ INSPEKCE LOŽNÉHO PROSTORU	8
3.2.4. SCHVÁLENÍ LOŽNÉHO PROSTORU	9
4. PŘEPRAVA KRMIV	11
4.1. ČIŠTĚNÍ LOŽNÉHO PROSTORU PŘED NAKLÁDKOU	11
4.2. PŘEPRAVA KRMIV	11
4.2.1. POŽADAVKY NA LOŽNÉ PROSTORY	11
4.3. POŽADAVKY NA DOKUMENTACI	13
APPENDIX: TRANSPORT SEQUENCE, CLEANING REGIMES AND RELEASE PROCEDURE (SEKVENCE PŘEPRAVY, REŽIMY ČIŠTĚNÍ A SCHVALOVACÍ PROCEDURY)	15

1. Úvod

1.1. Vymezení platnosti tohoto dokumentu

Tento dokument vymezuje požadavky kladené na společnosti certifikované dle GMP+ odpovědné za jednu či více níže uvedených činností:

- objednávky přepravy sypkého a/nebo baleného krmiva;
- sjednání přepravy sypkého a/nebo baleného krmiva;
- fyzická přeprava sypkého a/nebo baleného krmiva po silnici, moři nebo železnici.

Poznámka: Požadavky na přepravu sypkého krmiva a nebo baleného krmiva vnitrozemskou vodní přepravou a námořní přepravou na krátké vzdálenosti viz TS3.3 Inland waterway transport and short sea shipping of feed (Námořní přeprava na krátké vzdálenosti a vnitrozemská vodní přeprava krmiv).

1.2. Instrukce pro uživatele/čtenáře

Tento dokument stanoví požadavky na všechny výše uvedené činnosti (viz § 1.1).

Požadavky stanovené tímto dokumentem **doplňují** požadavky stanovené dokumentem R1.0 *Feed Safety Management Systems Requirements (Požadavky na systémy managementu bezpečnost krmiv)*. Každá společnost certifikovaná dle GMP+ podílející se na procesu přepravy nese odpovědnost za bezpečnost krmiva. S tím souvisí i jasná dohoda o dělbě odpovědnost s ostatními subjekty.

Tabulka níže slouží jako vodítko ke zjištění, zda vaše certifikovaná společnost provádí jednu z výše uvedených činností. Rovněž vysvětluje, kde mohou být nalezeny relevantní požadavky.

Kapitola č.	Činnost	Příklady firem odpovědných za tuto činnost
Kapitola 2	Vystavení objednávky na přepravu krmiva	<ol style="list-style-type: none"> výrobce / obchodník prodávající produkt; výrobce / obchodník nakupující produkt; přepravní společnost, které objednává přepravu formou outsourcingu u jiné společnosti.
Kapitola 3	Sjednávání přepravy krmiva pro vás samotné nebo třetí strany, včetně: <ul style="list-style-type: none"> přijetí objednávky přepravy krmiv; výběru ložného prostoru; vystavení objednávky na inspekci ložného prostoru; schválení ložného prostoru; 	<ol style="list-style-type: none"> spediční společnost dojednávající přepravu pro třetí stranu; přepravní společnost, která sjednává přepravu u externího poskytovatele přepravní společnost provádějící tyto činnosti v rámci své vlastní přepravy výrobce / obchodník s vlastní přepravou
Kapitola 4	Přeprava krmiv, včetně: <ul style="list-style-type: none"> Čištění ložného prostoru před nakládkou; Samotná přeprava; Dokumentace 	<ol style="list-style-type: none"> přepravní společnost, která poskytuje přepravu jako službu; výrobce / obchodník s vlastní přepravou

Vedle činností spadajících do požadavků stanovených tímto dokumentem existují další činnosti, které se týkají procesu přepravy. Například nakládání ložného prostoru nebo převímka přepravovaných produktů v místě určení. Podrobnější informace k těmto dalším činnostem naleznete v TS1.1 *Prerequisite programme* (Prerekvizitní program), § 9.1.

2. Objednávka přepravy krmiv

Certifikovaná společnost odpovědná za objednávku přepravy krmiva musí:

- a. poskytnout níže uvedené informace společnosti odpovědné za přepravu krmiv v zájmu zajištění řádného režimu čištění:
  - a. popis produktu, včetně jeho specifických vlastností;
  - b. fyzický stav produktu (suchý, vlhký/tekutý, rozpustný ve vodě, mazlavý...)
  - c. název schématu certifikace krmiv platný pro společnost, které jsou produkty fyzicky doručovány.
- b. zajistit, že v případě přepravy po moři na krátké vzdálenosti, vnitrozemské lodní dopravy, přepravy po moři a/nebo po železnici je provedena inspekce ložného prostoru za účelem zjištění jeho čistoty, a to ještě před zahájením nakládky.

3. Zprostředkování ložných prostor

3.1. Přijetí objednávky přepravy krmiv

Před přijetím objednávky musí certifikovaná společnost odpovědná za přepravu krmiva (případně certifikovaná společnost odpovědná za sjednání přepravy krmiva) stanovit:

- a. popis produktu (povaha a druh);
- b. režim čištění podle / na základě:
  1. Mezinárodní databáze přepravy krmiv (*IDTF*) (viz Příloha: Transport sequence, cleaning regimes and release procedure (*Sekvence přepravy, režimy čištění a schvalovací procedury*) v případě silniční přepravy a železniční přepravy -- vyjma železniční přepravy v režimu „jen pro zemědělské výrobky“, viz 2).
V případě přepravy produktů společnosti, která dodržuje jiné schéma certifikace krmiv, uplatní se přísnější režim čištění dle přehledu rozdílů IDTF;
  2. kartáčování, v případě režimu „pouze pro zemědělské produkty“ (železniční přeprava);
  3. Přílohy 1 normy TS3.3 *Inland waterway transport and short sea shipping of feed* (*Námořní přeprava na krátké vzdálenosti a vnitrozemská vodní přeprava krmiv*) v případě těchto druhů přepravy;
  4. analýzy rizik v případě námořních plavidel.

3.2. Požadavky kladené na ložné prostory

3.2.1. Výběr ložného prostoru

Společnost certifikovaná dle GMP+ vybírající ložný prostor musí:

- a. zadokumentovat přinejmenším informace uvedené v tabulce níže;
- b. poskytnout tyto informace společnosti provádějící přepravu krmiv.

Společnost odpovědná za přepravu krmiva musí potvrdit tuto dokumentaci při přijetí přepravy.

Informace, které musejí být zadokumentovány	Druhy přepravy		
	Silniční	Vnitrozemská vodní Námořní na krátké vzdálenosti Námořní na dlouhé vzdálenosti	Železniční
Název, povaha a počet ložných prostor určených k přepravě daného produktu	√	√	√
Důkaz že: 1. objednaný ložný prostor spadá do vymezení systému	√	√	√

Informace, které musejí být zadokumentovány	Druhy přepravy		
	Silniční	Vnitrozemská vodní Námořní na krátké vzdálenosti Námořní na dlouhé vzdálenosti	Železniční
managementu bezpečnosti krmiv certifikovaného dodavatele nebo 2. schvalovací procedura popsaná v příloze Sekvence přepravy, režimy čištění a schvalovací procedura je provedena.			
Popis produktu (povaha a druh)	√ Číslo IDTF pokud možno	√	√ Číslo IDTF pokud možno
Doložka o čistotě ložných prostorů*	√	√	√
Povaha/název předchozích nákladů a čisticí operace**	√ nejméně poslední tři předchozí náklady a procesy čištění provedené po jejich přepravě	√ nejméně poslední tři předchozí náklady a poslední čištění	√ nejméně poslední předchozí náklad a poslední čištění
V případě dílčích/částečných nákladů: specifikace druhotného nákladu necertifikovaného dle GMP+ v dalším ložném prostoru ***	√	√	√
Uvedení, kdo provede inspekci ložného prostoru	Neuplatňuje se	√	√
Místo provedení inspekce ložného prostoru (ne nutně shodné s místem nakládky)	Neuplatňuje se	√	√
<p>* Dle tohoto ustanovení se společnost certifikovaná dle GMP+ odpovědná za přepravu zavazuje přistavit čisté, prázdné, suché (je-li to nutné) a pachů prosté ložné prostory, které jsou ve všech ohledech vhodné pro naložení a přepravu dané šarže.</p> <p>** Viz příloha Transport sequence, cleaning regimes and release procedure (<i>Sekvence přepravy, režimy čištění a schvalovací procedura</i>).</p> <p>*** Společnost certifikovaná dle GMP+ odpovědná za přepravu krmiva musí uvědomit společnost odpovědnou za sjednání přepravy krmiva, pokud v ložném prostoru je další ložný prostor s druhotným nákladem necertifikovaným dle GMP+ . Společnost certifikovaná dle GMP+ odpovědná za sjednání přepravy krmiva o tom musí informovat společnost podávající objednávku na přepravu.</p>			

3.2.2. Vystavení objednávky inspekce ložného prostoru

(platí jen pro námořní přepravu na krátké vzdálenosti, vnitrozemskou vodní dopravu a přepravu po moři a železnici)

Inspekce ložného prostoru musí být provedena externí kontrolní organizací nebo inspektorem nakládky.

V případě, kdy společnost certifikovaná dle GMP+ odpovědná za sjednání přepravy krmiva objedná inspekci ložného prostoru, tuto inspekci musí provést externí kontrolní organizace nebo inspektor nakládky.

Nicméně společnosti certifikované dle GMP+ odpovědné za sjednání přepravy vlastních produktů železničními vagony mají možnost provést inspekci ložného prostoru samy sobě.

Společnost certifikovaná dle GMP+ vystavující objednávku na provedení inspekce ložného prostoru musí poskytnout kontrolní organizaci nebo inspektoru nakládky nejméně tyto informace:

- a. místo inspekce ložného prostoru;
- b. specifikace, že se objednávka vztahuje na inspekci ložného prostoru v rámci modulu GMP+ FSA;
- c. popis a množství produktů;
- d. povaha/název/číslo a vlastník ložného prostoru (ložných prostorů);
- e. specifikaci „jen pro zemědělské produkty“, je-li to na místě;
- f. množství, číslo a popis ložného prostoru určeného k přepravě šarže;
- g. je-li to na místě, instrukce k:
  - g.dílčí - částečný náklad / uskladnění;
  - g.kombinovaná nakládka / oddělené uložení.
- h. v případě:
  - h.námořní přepravy na krátké vzdálenosti, vnitrozemské vodní dopravy a přepravy po moři: nejméně tři předchozí náklady a poslední čištění;
  - h.přepravy po železnici: nejméně poslední předchozí náklad a poslední čištění.
- i. očekávanému termínu inspekce;
- j. místu nakládky;
- k. kontaktním údajům místu nakládky;
- l. kontaktní osobě;
- m. místu určení šarže.

3.2.3. Provedení inspekce ložného prostoru

(platí jen pro námořní přepravu na krátké vzdálenosti, vnitrozemskou vodní dopravu a přepravu po moři a železnici)

Společnosti certifikované dle GMP+ poskytující instrukce kontrolní organizaci nebo inspektoru nakládky se musí ujistit, že inspekce ložného prostoru je provedena v souladu s následujícími kritérii:

- a. ložný prostor musí být vhodný pro přepravu produktů, které mají být naloženy. Je nutné provést vizuální kontrolu, jestli:
  - a.je čistý, prázdný, suchý (je-li to žádoucí) a nevykazuje nežádoucí pachy;
  - a.nevykazuje cokoliv, co by mohlo mít negativní vliv na bezpečnost nakládaných produktů, např. rezidua předchozích zásilek a/nebo nečistoty;

- a. nevykazuje přítomnost hmyzu anebo škůdců;
  - a. je uzavíratelný a v dobrém stavu. Je nutno provést kontrolu, zda vybraný dopravní prostředek chrání produkty před vlivy jiných naložených produktů a před vnějšími vlivy.
- b. Je jasné, jak postupovat v případě zjištění neshod (viz výše);
- c. zjištění musejí být archivována jakožto dokumentované informace;
- d. písemná zpráva o zjištěních z inspekce ložného prostoru musí být přeložena společnosti certifikované dle GMP+ poskytující instrukci kontrolní organizaci.

3.2.4. Schválení ložného prostoru

(platí jen pro námořní přepravu na krátké vzdálenosti, vnitrozemskou vodní dopravu a přepravu po moři a železnici)

Zpráva o kontrole ložného prostoru musí obsahovat tyto položky, aby bylo možné ložný prostor schválit.

Zpráva o kontrole ložného prostoru musí obsahovat přinejmenším tyto položky:

- a. název: *Zpráva o kontrole ložného prostoru – Modul zajišťování bezpečnosti krmiv (GMP+ FSA)*
- b. identifikace nákladové jednotky
- c. místo a datum kontroly
- d. místo určení
- e. název subjektu poskytujícího instrukci
- f. zamýšlená hmotnost nákladu (kg)
- g. název produktu
- h. potvrzení schválení předchozích nákladů v rámci modulu GMP+ FSA a v případě:
  - h. námořní přepravy na krátké vzdálenosti, vnitrozemské vodní dopravy a přepravy po moři: nejméně tři předchozí náklady a poslední čištění;
  - h. přepravy po železnici: nejméně poslední předchozí náklad a poslední čištění.
- i. potvrzení, že ložný prostor splňuje následující požadavky:
  - i. je prázdný
  - i. je čistý
  - i. je suchý, je-li to nutné
  - i. nevykazuje nežádoucí pachy
  - i. je zbaven hmyzu
  - i. je zbaven reziduí předchozích nákladů
  - i. je neporušený a lze jej uzavřít
- j. druh vyhřívání (cisterny)
- k. konečný výsledek: schválení nebo odmítnutí ložného prostoru
- l. komentář
- m. jméno a podpis inspektora nakládky
- n. jméno a podpis kapitána
- o. V případě dílčí šarže musí být níže uvedené informace archivovány jakožto dokumentované informace:
  - o. že ložný prostor je již částečně naložen;
  - o. vizuálně stanovený stav již naloženého nákladu;
  - o. zamýšlená metoda nakládky a/nebo oddělení od nové šarže.

Zpráva o výsledku inspekce ložného prostoru musí být poskytnuta společnosti odpovědné za objednávku transportu krmiva a – v případě námořní přepravy na krátké vzdálenosti, vnitrozemské vodní přepravy a námořní přepravy – také vlastníkovi ložného prostoru, a to ihned po dokončení.

 Helpful tip:

Podpis kapitána na zprávě potvrzuje, že stav předchozích nákladů odpovídá informacím ve zprávě o inspekci ložného prostoru.

4. Přeprava krmiv

4.1. Čištění ložného prostoru před nakládkou

Před přepravou krmiva musí být ložný prostor vyčištěn. Minimální požadavky na čištění v závislosti na druhu přepravy jsou následující režimy:

- a. Mezinárodní databáze přepravy krmiv ([IDTF](#)) sekvence, režimy čištění a schvalovací procedura (viz Uplatnění/použití níže) v případě přepravy po silnici a přepravy po železnici (vyjma režimu „jen zemědělské produkty“). V případě přepravy produktů společnosti, která dodržuje jiné schéma certifikace krmiv, uplatní se přísnější režim čištění dle přehledu rozdílů IDTF.
  - b. kartáčování, v případě režimu „pouze pro zemědělské produkty“ (železniční přeprava);
  - c. TS3.3 v případě Námořní přepravy na krátké vzdálenosti a vnitrozemská vodní přepravy;
  - d. čisticí program založený na vyhodnocení rizik v případě námořních plavidel.
- Společnost odpovědná za přepravu krmiv musí mít zavedený program čištění, jenž zahrnuje přinejmenším:
- e. vymezení odpovědností s ohledem na čištění;
  - f. metody čištění;
  - g. dobu provádění čištění a jeho četnost;
  - h. použití přípravků na čištění a dezinfekci. Musí se jednat o přípravky vhodné pro styk s potravinami a pro zamýšlený účel. Přítomnost rozpouštědel a dezinfekčních látek musí být omezena na minimum.
  - i. využití správných režimů čištění a dezinfekce (databáze [IDTF/TS3.3 Inland waterway transport and short sea shipping of feed](#)(Námořní přeprava na krátké vzdálenosti a vnitrozemská vodní přeprava krmiv) v závislosti na předchozím nákladu.

Přeprava po železnici: Jsou-li využity ložné prostory klasifikované jako „jen pro zemědělské produkty“, společnost certifikovaná dle GMP+ odpovědná za ložný prostor musí zavést program čištění založený na vyhodnocení rizik, který zahrnuje přinejmenším položky uvedené v e) až i) výše.

Voda (včetně pramenité, dešťové a/nebo otevřené) použitá na čištění ložných prostorů nesmí mít negativní dopad na bezpečnost krmiv (TS1.1 *Prerequisite programme* (Prerekvizitní program), § 4.2 Voda a pára).

Ověřování účinnosti systémů čištění a dezinfekce

Společnost odpovědná za přepravu krmiv musí vyhodnocovat účinnost metod čištění a dezinfekce, které používá. S ohledem na to musí mít zaveden monitorovací plán vymezující minimální četnost prováděných kontrol.

4.2. Přeprava krmiv

4.2.1. Požadavky na ložné prostory

Krmivo může být přepravováno jen v čistém ložném prostoru.

Během přepravy nesmí krmivo garantované dle podmínek GMP+ přijít do kontaktu s jiným produktem, včetně jiných šarží tohoto krmiva.

Ložné prostory a součásti dopravních prostředků významné pro zajištění bezpečnosti krmiv musejí být čisté. Společnost odpovědná za přepravu krmiv zaručí, že ložné prostory:

- a. jsou vyrobeny z materiálů, které lze mýt/čistit v zájmu prevence kontaminace krmiv. To platí zejména pro povrchy v přímém kontaktu s krmivem;
- b. jsou vhodné pro zamýšlené použití a fungují v souladu se zamýšleným použitím;
- c. umožňují dodržování zásad správné hygienické praxe;
- d. zaručují prevenci kontaminace během nakládky a vykládky;
- e. (prázdné či naložené) jsou kryté, ledaže z vyhodnocení rizik plyne, že fakt, že kryté nejsou, nemá negativní dopad na bezpečnost krmiva. Plachty používané k zakrytí ložného prostoru musí být čisté pro přepravu sypaných nákladů a rovněž suché v případě přepravy suchého druhu krmiv;
- f. musí být chráněny proti vstupu nežádoucích osob během povinných přestávek a v noci.

Společnost odpovědná za přepravu krmiv zaručí, že ložné prostory určené pro přepravu krmiv nebyly předtím použity pro přepravu zakázaných nákladů. Byl-li přepravován zakázaný náklad, musí existovat důkaz, že schvalovací procedura specifikovaná v příloze *Transportsequence, cleaning regimes and release procedure* byla po ukončení dané přepravy řádně využita.

Helpful tip:

Je-li řeč o „površích, které mohou přijít do přímého kontaktu s krmivem“, jde například i o hadice používané pro vykládku a čisticí nástroje, např. smetáky a kartáče. Smetáky používané pro čištění ložného prostoru musejí být zbaveny špíny před zahájením čištění.

Helpful tip:

Zakázané náklady. Veškeré produkty klasifikované jako zakázané nebo vůbec neklasifikované dle IDTF se považují za **zakázané náklady** pro účely přepravy, která se taktéž využívá pro přepravu produktů určených jako/do krmiva.

Helpful tip:

Je vhodné pamatovat na to, aby v zakoupených ložných prostorech nebyly přepraveny zakázané náklady.

4.2.1.1. Dodatečné požadavky na nákladní automobily

Je-li použito nákladní vozidlo určené cíleně pro přepravu krmiv a zakázaných nákladů, uplatňují se dodatečné požadavky:

- a. krmiva a zakázané náklady nesmějí být přepravovány současně;
- b. prostory pro přepravu krmiva a prostory pro přepravu zakázaných nákladů musejí být kompletně fyzicky odděleny;

- c. krmivo a zakázaný náklad jsou kompletně odděleny během nakládky a vykládky;
  - 1. To zahrnuje i prevenci křížové kontaminace kolem míst nakládky a vykládky, použití různých zařízení pro nakládku a vykládku krmiva a zakázaného nákladu (hrubky, hadice, armatury, spojky atd.) a prevenci přetečení během plnění cisterny;
- d. prostory použité pro přepravu zakázaných nákladů nesmějí být nikdy použity pro přepravu krmiv, pokud nejsou všechny části, které mohou přijít do styku s nákladem (prostory, trubky, cívky, čerpadla atd.), nahrazeny novými;
- e. všechny prostory musejí umožňovat přístup pro vizuální posouzení;
- f. musí být osazeno vybavení pro odstraňování špíny z exteriéru vozidla, např. integrovaná nádrž s vodou a stříkací hubicí;
- g. musí být zaručena jednoznačná identifikace ložných prostorů. Musí být stanoveno, které ložné prostory jsou určeny pro krmiva a které pro zakázané náklady.
- h. kombinovaná přeprava je prováděna s využitím vozidel s permanentními pevnými přepážkami. Využití opakovaně použitelných flexibilních nádrží je povoleno jen za předpokladu dodržení těchto podmínek:
  - 1. Podpurný systém flexibilní nádrže (čerpadlo, trubky a ventily) musí být nezávislý na prostoru určeném pro přepravu krmiv tak, aby případný únik z podpurného systému neměl negativní dopad na ložný prostor určený pro přepravu krmiv.
  - 2. Před použitím flexibilní nádrže se společnost certifikovaná dle GMP+ musí ujistit, že návěs je zbaven reziduí, která by mohla flexibilní nádrž poškodit.
  - 3. Není-li používána, musí být flexibilní nádrž uložena za ochrannou dělicí přepážkou.
  - 4. Na každé flexibilní nádrži a podpurné jednotce musí být jasně čitelný štítek.
  - 5. Životnost flexibilní nádrže je pět let od prvního použití, poté musí být prokazatelně vyměněna. Dřívější výměna je nutná v případě mimořádného opotřebení.
  - 6. Flexibilní systém musí být otestován a schválen nezávislým inspekčním orgánem z pohledu zajištění nákladu (musí být stabilní a nesmí být náchylný k protržení během přepravy). Součástí certifikace je pravidelná kontrola, a to nejméně jednou ročně, ze strany výrobce nebo osob jím pověřených v souladu s normou EN 12642 / EN 12195 či ekvivalentním předpisem.
Vady v konstrukci nádrže nebo podpurném systému musejí být ihned řešeny. Závady může odstraňovat jen výrobce nebo společnosti výrobcem autorizované.
  - 7. Flexibilní nádrž musí splňovat nejméně níže uvedené technické předpoklady:
    - 7.Materiál: PET
    - 7.Hmotnost: 1 150 g/m²
    - 7.Pevnost v tahu: osnova 5600 N / 5 cm, útek 5400 N / 5 cm
    - 7.Odolnost proti roztržení: osnova 1000 N / útek 900 N
    - 7.Teplotní rozmezí: -30 °C až +70 °C
    - 7.Odolnost proti poškození ohybem: žádné praskliny po 100 000 ohybech

4.3. Požadavky na dokumentaci

Společnost odpovědná musí vést dokumentované informace na níže uvedené:

- a. sled přepravních výkonů;
- b. procesy čištění mezi po sobě následujícími přepravami;
- c. inspekce a kontroly;
- d. u přepravy sypkého krmiva v knize jízd:
  - d.náklady dle ložného prostoru -- pokud možno s číslem IDTF ;

- d.čisticí procesy provedené po přepravě daných nákladů;

Společnost odpovědná musí být schopna předložit ke kontrole:

- e. jízdní deník k danému ložnému prostoru;
- f. evidenci předchozích tří nákladů (včetně čištění) v daném ložném prostoru s datem a podpisem za společnost odpovědnou za přepravu krmiva;
- g. v případě železniční přepravy: evidenci předchozího nákladu s posledním čištěním;
- h. průvodní dokumenty povinné ze zákona.

 Helpful tip:

Je dobré pamatovat, že je stále důležité mít výše uvedené dokumentované informace k dispozici pro ložné prostory určené pouze k přepravě zemědělských produktů. Tyto informace jsou nezbytné pro program čištění na základě vyhodnocení rizik ve smyslu § 4.1.

 Helpful tip:

Je dobré pamatovat na to, že i v případě nákupu ložných prostor pro vaše vlastní potřeby musí být k dispozici evidence předchozí přepravované zásilky (včetně s tím souvisejícího čištění).

Appendix: Transport sequence, cleaning regimes and release procedure (Sekvence přepravy, režimy čištění a schvalovací procedury)

Tato příloha obsahuje:

- i. požadavky na stanovení správné sekvence přepravy s ohledem na přepravované krmivo;
  - ii. pokyny pro jednotlivé kroky různých režimů čištění;
  - iii. požadavky na schválení ložného prostoru po přepravě zakázaného nákladu.
  - iv. Schvalovací procedura v souladu s dokumentovanou procedurou schválenou kompetentním orgánem
- i. Sekvence přepravy v souvislosti s přepravovaným krmivem**

Sekvence přepravy

Pouze produkty uváděné v Mezinárodní databázi přepravy krmiv (IDTF) s definovanými režimy čištění A, B, C nebo D jsou přípustné jako předchozí přepravované zásilky před přepravou krmiv po silnici nebo železnici. V případě vnitrozemské vodní přepravy a námořní přepravy na krátké vzdálenosti viz seznam produktů z Přílohy 1 v TS 3.3 *Inland waterway transport and short sea shipping of feed (Námořní přeprava na krátké vzdálenosti a vnitrozemská vodní přeprava krmiv)*. V případě námořní přepravy společnost odpovědná za přepravu musí vypracovat kritéria s ohledem na předchozí přepravované zásilky (náklady) na základě vyhodnocení rizik.

Mezinárodní databáze přepravy krmiv (IDTF)

IDTF obsahuje požadavky na přepravní sekvence a režimy čištění a dezinfekce u celé řady produktů. IDTF je k nahlédnutí na <https://www.icrt-idtf.com/>. Seznam s určenými režimy čištění a dezinfekce se může podle potřeby postupně měnit. Změny jsou avizovány prostřednictvím newsletteru GMP+. Žádost o (pře)klasifikaci produktů a jejich režimů čištění lze podat u GMP+ International (<https://www.icrt-idtf.com/procedures/>).

Režimy čištění

Základní zásady různých režimů čištění jsou popsány v kapitole 2 níže. Stanovené postupy/ režimy čištění se považují za naprosté minimum. Pokud ložný prostor není dostatečně čistý po provedení příslušného čištění, musí být provedeno další.

Schvalovací procedura

Produkty, které nejsou uvedeny v databázi IDTF nebo Příloze 1 k TS3.3 *Inland waterway transport and short sea shipping of feeds* režimem čištění A, B, C nebo D, jsou považovány za zakázané náklady pro účely dopravních prostředků přepravujících rovněž krmiva. Společnost odpovědná za přepravu krmiv musí být schopna prokázat, že ložné prostory určené pro přepravu krmiv nebyly předtím použity pro přepravu zakázaných nákladů. Po přepravě zakázaného nákladu může být ložný prostor použit pro přepravu krmiv jen po úspěšné schvalovací proceduře pro daný dopravní prostředek:

- nezávislým inspektorem ložného prostoru, nebo
- v souladu s dokumentovanou procedurou schválenou kompetentním orgánem. Viz § 4 níže.

ii. Režimy čištění a dezinfekce

Rozlišujeme čtyři základní režimy, pokud jde o čištění a dezinfekci:

- A. Čištění nasucho
- B. Čištění vodou
- C. Čištění vodou a prostředkem vhodným do potravinářských provozů
- D. Dezinfekce po jednom z výše uvedených režimů čištění (A, B nebo C).

V rámci režimu čištění je povoleno odchýlit se od níže popsaných kroků na základě posouzení účinnosti metod čištění a dezinfekce (viz § 4.1).

Režim čištění A (nasucho)

Uplatnění/použití:

- Po přepravě „neškodného“ produktu před přepravou krmiva.

Obecný postup/režim čištění je následující:

- a. čištění dopravního prostředku vysáváním, odfoukáním nebo zametáním
- b. ruční čištění obtížně dosažitelných míst
- c. v případě, že po čištění za sucha stále zůstávají nečistoty, proveďte čištění za mokra.

Helpful tip:

V případě čištění za sucha se obecně upřednostňuje vysávání, neboť tak odpadá šíření prachu a špíny.

Režim čištění B (čištění vodou)

Uplatnění/použití:

- Po přepravě produktů s režimem čištění B, před první přepravou krmiva.
- Po přepravě např. vlhkých nebo lepkavých látek nebo potenciálně škodlivých chemikálií.
- Společnosti provádějící přepravu s využitím velkoobjemových cisteren musí tyto cisterny čistit za mokra nejméně jednou za tři měsíce, dokud není za prokázáno, že se uvnitř nenacházejí rezidua.

Obecný postup/režim čištění je následující:

- a. odstranění reziduí předchozího nákladu co možná nejvíce a za co nejsuššího stavu;
- b. předmytí studenou vodou, dle potřeby i horkou, s důrazem na těžko přístupná místa;
- c. ruční čištění;
- d. vysokotlaké čištění pomocí vody;
- e. vysušení ventilací nebo horkovzdušným vysoušečem.

Helpful tip:

V případě čištění nezakrytých návěsů je obvykle ideální použít vysokotlaký čistič s plochou hubicí při tlaku nejméně 25 bar. V případě odstraňování chemikálií (např. chemických hnojiv) je snadněji rozpustí horká voda (nejméně na 60 °C). Je dobré pamatovat na to, že místa, na která je těžké se dostat, lze očistit samostatně s využitím dalších pomůcek, např. kartáčů. Je nutné pamatovat na to, že voda musí mít kam odtéct.

Režim čištění C (čištění vodou a čisticím prostředkem)

Uplatnění/použití:

- Po přepravě nákladu obsahujícího bílkoviny nebo tuky, před první přepravou krmiva.
- Je možné používat jen čisticí prostředek vhodný pro použití v potravinářství.

Obecný postup/režim čištění je následující:

- a. odstranění reziduí předchozího nákladu co možná nejvíce a za co nejsuššího stavu
- b. namočení horkou vodou (max. 60 °C) a ruční vyčištění náročnějších míst
- c. pěna nebo gel s čisticím prostředkem pro sklápěče nebo otevřené vagony nebo proplach s CIP čisticím prostředkem při 80 °C v případě čištění cisterny
- d. opláchnutí vodou při cca 60 °C
- e. v případě potřeby vysušte ventilací nebo horkovzdušným vysoušečem.

Helpful tip:

Voda vyšší teploty se vyžaduje pro snadnější odstraňování tuků. Nesmí ale být vyšší než 60 °C, aby nedocházelo ke koagulaci bílkovin a jejich ulpívání na površích. Pro usnadnění odstranění bílkovin a tuků se doporučuje středně silné alkalické činidlo v dávkách doporučených výrobcem.

V otevřených systémech je neúčinnější pěnivý odmašťovací prostředek. V případě čištění cisterny kulovými hlavicemi nesmí být použit pěnicí prostředek. V takovém případě je vhodnější použít tzv. CIP prostředek při vysoké teplotě. Ve specifických případech, např. při odstraňování vápnitých látek, je vhodnější čisticí prostředek na bázi kyseliny.

Režim čištění D (čištění a dezinfekce)

Uplatnění/použití:

- Po přepravě produktů s režimem čištění D, před první přepravou krmiva.
- Pokud jsou předchozí náklady z mikrobiologického hlediska nepřijatelné (zjevné známky kažení).
- Je-li známo, že se v nákladech mohou vyskytovat nemoci způsobující mikroorganismy, např. salmonela.
- Mohou být použity jen dezinfekční prostředky určené pro obor potravinářství, které jsou přípustné dle zákona.
- Jiný způsob dezinfekce je možný (např. párou s vysokou vlhkostí, kouřovými bombami), jen pokud je jeho účinnost za potvrzenou.

Obecný postup/režim čištění je následující:

- a. čištění v souladu s režimy čištění A, B nebo C
- b. dezinfekce dezinfekčním přípravkem dávkovaným dle návodu.
- c. V případě potřeby opláchnutí
- d. v případě potřeby vysušte ventilací nebo horkovzdušným vysoušečem.

 Helpful tip:

Je vhodné být obeznámen s různými typy čisticích a dezinfekčních přípravků. Je možné rozlišovat mezi dezinfekčními přípravky s baktericidním a fungicidním účinkem a přípravky testovanými na baktericidní, fungicidní a virucidní účinek. Poslední jmenovaný může být použit jen v segmentu chovu dobytka. U vozidel na přepravu krmiv je jedinou další alternativou použití dezinfekčního prostředku schváleného pro potravinářství.

Pamatujte, že využití kombinovaného čisticího a dezinfekčního prostředku s chlorem je možné jen na hladkých površích, které se snadno čistí, např. nerez oceli.

Ve všech ostatních případech je skutečně lepší nejprve vyčistit a poté vydezinfikovat. V daném případě se na dezinfekci otevřených návěsů doporučují dezinfekční přípravky s aktivním chlorem.

Nedoporučuje se nicméně použití čisticích prostředků s obsahem chloru u snadno korodujících materiálů nebo po čištění kyselinou z důvodu hrozící tvorby toxických výparů chloru. V daném případě jsou vhodnou alternativou kvartérní amoniové sloučeniny (vyjma čištění cisteren pomocí kulových hlavíc s ohledem na tvorbu pěny). Výhodou KAS je lepší přilnavost, tedy delší efekt. Nevýhodou je, že se obtížněji odstraňují.

U uzavřených cisteren přichází v úvahu kyselina octová. Její výhodou je nižší míra aktivace rezidui v porovnání s aktivním chlorem. Nicméně se vyznačuje pronikavým zápachem a škodlivými účinky na pryž (dvě nevýhody). Pamatujte, že dezinfekční činidla musejí působit aspoň pět minut, aby měla efekt.

Doporučuje se skutečně po dezinfekci provést oplach, aby se netvořila rezidua, ledaže lze prokázat, že nepředstavují riziko. Rovněž je dobré pamatovat na to, že v některých případech může odstraňování dezinfekčního přípravku vést k tvorbě přeživších bakterií, pokud ošetřený povrch zůstane dlouho mokrá.

Můžete provést řadu dodatečných ověření toho, jak účinná byla metoda čištění a/nebo dezinfekce, kterou jste zvolili:

- ATP (adenosintrifosfát) se vyskytuje ve všech živočišných a rostlinných buňkách a může tedy sloužit jako indikátor biologické kontaminace ošetřených povrchů. Ve většině případů přepravy chemikálií je použití ATP nevhodné.
- Agar testy lze využít pro zjištění účinnosti konkrétní dezinfekční procedury.
- HPLC a hmotnostní spektrometrii lze využít ke zjištění rezidui chemických látek a pesticidů.
- Mikroskopický screening dle [Nařízení \(ES\) číslo 152/2009](#) lze využít pro test komponentů živočišného původu.

iii. Schvalovací procedura pro ložné prostory po přepravě zakázaných nákladů

Společnost odpovědná za přepravu krmiv musí být schopna prokázat, že ložné prostory určené pro přepravu krmiv nebyly předtím použity pro přepravu zakázaných nákladů. Po přepravě zakázaného nákladu může být ložný prostor použit pro přepravu krmiv jen po úspěšné schvalovací proceduře pro daný dopravní prostředek

- nezávislým inspektorem ložného prostoru, nebo
- v souladu s dokumentovanou procedurou schválenou kompetentním orgánem (viz § 4 níže.)

Poznámka: náklady obsahující jeden či více produktů uvedených v § 4 může schvalovat jen kompetentní orgán. Schvalovací procedury popsané v § 3 níže nelze u nákladů obsahujících tyto produkty použít.

iii. a Přeprava po silnici

Společnost odpovědná za přepravu krmiv má dvě možnosti odsouhlasení ložného prostoru po přepravě zakázaného nákladu:

Možnost A: Odsouhlasení kontrolní organizací nebo certifikačním / inspekčním orgánem

Níže uvedené kroky musejí být provedeny v pořadí stanoveném v objednávce v zájmu schválení ložného prostoru po přepravě zakázaného nákladu.

1. Procedura čištění navržená cíleně s ohledem na povahu zakázaného nákladu musí být provedena v souladu s protokolem předem vystaveným společností.
2. Posouzení ložného prostoru na náklady společnosti před naložením krmivem a po provedení výše uvedeného čištění kvalifikovaným inspektorem nakládky z nezávislé kontrolní organizace nebo certifikačního / inspekčního orgánu. Viz F0.2 *Přehled definic*.

Inspektor nakládky ověří na základě deníku jízd, které zakázané náklady byly přepravovány a jaké procesy čištění a dezinfekce byly aplikovány. Ložný prostor daného dopravního prostředku je vizuálně prohlédnut za účelem zjištění reziduí, zejména v místech těžko přístupných při čištění.

3. V závislosti na předchozím nákladu a výsledcích vizuální inspekce mohou být provedeny jiné hygienické úkony, a to dle uvážení inspektora a na náklady společnosti, a to ve formě měření ATP nebo agar testu. Další možností je rozbor vody určené k proplachu.

Vydání prohlášení inspektora nakládky (z místa inspekce), ze kterého plyne, že dopravní prostředek / ložný prostor lze znovu využít pro přepravu krmiva.

Možnost B: Odsouhlasení inspektorem nakládky ze společnosti certifikované dle GMP+.

Níže uvedené kroky musejí být provedeny v pořadí stanoveném v objednávce v zájmu schválení ložného prostoru po přepravě zakázaného nákladu.

- Po přepravě zakázaného nákladu musí společnost odvézt pět nákladů s režimy čištění A, B nebo C, pokud se nejedná o krmivo, než bude moci tento prostor být schválen pro přepravu krmiva.
- Procedura čištění navržená cíleně s ohledem na povahu posledního zakázaného nákladu musí být provedena v souladu s protokolem předem vystaveným společností. Společnost musí prokázat provedení čištění a/nebo dezinfekce formou dokumentu European Cleaning

Document (ECD) či ekvivalentním certifikátem o provedeném čištění vystaveném příslušnou stanicí.

Nejméně níže uvedené údaje musejí být uvedeny:

- identifikace ložného prostoru
- datum a čas čištění
- poslední zakázaný náklad
- kroky čištění
- identifikace částí, které byly čištěny úspěšně: nádrže (prostory), příslušenství a komponenty, které přicházejí do styku s produktem
- použité čisticí / dezinfekční prostředky
- teplota vody
- trvání procesu čištění
- provedené testy.
- Posouzení ložného prostoru před naložením krmivem a po provedení výše uvedeného čištění a dezinfekce ze strany kvalifikovaného (interního) inspektora nakládky výrobní nebo obchodní společnosti certifikované dle GMP+, která naloží další GMP+ krmivo do daného prostoru. Pro definici (vlastního) inspektora nakládky viz F0.2 *Definition list (Přehled definic)*. Společnost certifikovaná dle GMP+ nesmí tímto způsobem schvalovat sama sobě dopravní prostředky.
- Výše uvedený inspektor nakládky ověří na základě deníku jízd, které zakázané náklady byly přepravovány a jaké procesy čištění a dezinfekce byly aplikovány. Ložný prostor daného dopravního prostředku je vizuálně prohlédnut za účelem zjištění reziduí, zejména v místech těžko přístupných při čištění.
- V závislosti na předchozím nákladu a výsledcích vizuální inspekce mohou být provedeny jiné hygienické úkony, a to dle uvážení inspektora a na náklady společnosti, a to ve formě měření ATP nebo agar testu. Další možností je rozbor vody určené k proplachu.
- Vydání potvrzení inspektora nakládky (z místa nakládky certifikovaného GMP+), ze kterého plyne, že dopravní prostředek / ložný prostor lze znovu využít pro přepravu krmiva.
- U níže uvedených zakázaných nákladů je schválení ze strany možné jen ze strany inspektora nakládky z kontrolní organizace nebo certifikačního/inspekčního orgánu ve smyslu popisu k Možnosti A.
- 0.Materiál kategorie 1 a 2 a nezpracovaný materiál kategorie 3 – nařízení (ES) č. 1069/2009 a Nařízení (ES) č. 142/2011;
- 0.Plynový olej
- 0.Lubrikační olej
- 0.Minerální hlína použitá pro detoxikaci
- 0.Radioaktivní materiál
- 0.Komunální odpad a jeho složky
- 0.Nezpracované zbytky jídel
- 0.Kaly z ČOV

iii. b Námořní přeprava na krátké vzdálenosti a vnitrozemská vodní přeprava

Schvalovací procedura pro lodě používané na námořní přepravu na krátké vzdálenosti a vnitrozemskou vodní přepravu, které přepravovaly zakázaný náklad nebo náklad neuvedený na seznamu, viz:

- TS3.3 *Inland waterway transport and short sea shipping of feed* (Námořní přeprava na krátké vzdálenosti a vnitrozemská vodní přeprava krmiv), REALIZAČNÍ PLÁN HACCP 9c;
  - § 4 této Přílohy
- iii. c Přeprava po železnici

Níže uvedené kroky musejí být podniknuty při dodržení dané sekvence za účelem schválení vagonu pro přepravě produktů z oboru mimo zemědělství („*non-agri*“).

- Procedura čištění navržená cíleně s ohledem na daného produktu z oboru mimo zemědělství musí být provedena v souladu s protokolem předem vystaveným společností. Mohou být použity jen čisticí a dezinfekční prostředky určené pro obor potravinářství.
- Posouzení vagonu na náklady společnosti před naložením krmivem a po provedení výše uvedeného čištění kvalifikovaným inspektorem nakládky z nezávislé kontrolní organizace nebo certifikačního / inspekčního orgánu. Pro více informací viz F0.2 *Definition list (Přehled definic)*.
- Inspektor nakládky ověří na základě knihy jízd, o co šlo v případě předchozího nákladu a jaké čištění a dezinfekce byly provedeny. Vagon je následně vizuálně prohlédnut za účelem zjištění reziduí, zejména v místech těžko přístupných při čištění.
- V závislosti na předchozím nákladu z jiného oboru než zemědělství a výsledcích vizuální inspekce mohou být provedeny jiné hygienické úkony, a to dle uvážení inspektora a na náklady společnosti, a to ve formě měření ATP nebo agar testu. Další možností je rozbor vody určené k proplachu.
- Vydání prohlášení inspektora nakládky (z místa inspekce), ze kterého plyne, že vagon lze znovu využít pro přepravu krmiva.

iv. Schvalovací procedura v souladu s dokumentovanou procedurou schválenou kompetentním orgánem

Náklady obsahující některý z produktů uvedených níže jsou vyloučeny z možnosti schvalování na základě procedur popsaných výše:

1. Zpracované živočišné bílkoviny.
2. Krevní produkty z nepřevýkavců.
3. Rybí moučka.
4. Difosforečnan vápenatý a trifosforečnan vápenatý živočišného původu.
5. Produkty získané z přežvýkavců vyjma:
  - 0.mléka, mléčných výrobků, produktů získaných z mléka, mleziva a výrobků z mleziva;
  - 0.difosforečnanu vápenatého a trifosforečnanu vápenatého živočišného původu;
  - 0.hydrolyzovaných bílkovin získaných z kůží a kožesin přežvýkavců.

Tyto ložné prostory musejí být vyčištěny v souladu s dokumentovanou procedurou na základě předchozí autorizace kompetentního orgánu ve smyslu požadavků stanovených Nařízením (ES) číslo 999/2001.

Feed Support Products

To byla spousta informací, takže se nabízí otázka, co bude dále? Naštěstí můžeme v této souvislosti nabídnout podporu ze strany komunity GMP+. Nabízíme podporu ve formě celé řady nástrojů a návodů, ale každá společnost nese svůj díl odpovědnosti za bezpečnost krmiv, takže nelze nabízet na míru šitá řešení. Můžeme nicméně pomoci díky objasnění požadavků a poskytnout základní informace k požadavkům.

Vypracovali jsme celou řadu podpůrných informačních materiálů pro komunitu GMP+. Patří sem různé nástroje, přehledy odpovědí na nejčastěji kladené otázky či odkazy na webináře a akce.

Podpůrné materiály k tomuto dokumentu (návodů a přehledy nejčastěji kladených otázek)

Vytvořili jsme dokumenty jakožto návody k požadavkům GMP+ stanoveným v modulech GMP+ FSA a GMP+ FRA. Tyto dokumenty obsahují příklady, odpovědi na nejčastější otázky nebo základní informace.

Where to find more about the GMP+ International Feed Support Products

Přehledy

Více informací: <https://www.gmpplus.org/en/services/feed-support-products/fact-sheets/>

Přehledy: GMP+ Portal <https://gmpplus.org/en/feed-certification-scheme-2020/gmp-fsa-fra-certification/support/>

We enable every company in the feed chain to take responsibility for safe and sustainable feed.

GMP+ International

Braillelaan 9

2289 CL Rijswijk

The Netherlands

t. +31 (0)70 – 307 41 20 (Office)

+31 (0)70 – 307 41 44 (Help Desk)

e. info@gmpplus.org

Vymezení odpovědnosti:

Tato publikace byla vytvořena v angličtině a přeložena do několika jazyků. V případě jakéhokoli konfliktu v interpretaci nebo nesrovnalosti mezi anglickým jazykem a jakýmkoli jiným jazykem, bude platit anglický jazyk.

© [GMP+ International B.V.](https://www.gmpplus.org/)

Všechna práva vyhrazena. Informace v této publikaci jsou k dispozici v náhledu, je povoleno jejich stahování a tisk pro vlastní nevýdělečnou potřebu. V případě jakéhokoliv jiného užití se vyžaduje předchozí písemný souhlas GMP+ International B.V.